

І. В. Лов'янова,

доктор педагогічних наук, доцент
(Криворізький державний педагогічний університет)

ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСВІТНІХ ТРАЄКТОРІЙ УЧНІВ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ

Виконання основних завдань Національної стратегії передбачає: оновлення змісту, форм і методів організації навчально-виховного процесу на засадах особистісної орієнтації, компетентнісного підходу; підвищення ефективності навчально-виховного процесу на основі впровадження досягнень психолого-педагогічної науки, педагогічних інновацій, інформаційно-комунікаційних технологій; створення умов для диференціації навчання, посилення професійної орієнтації та допрофільної підготовки, забезпечення профільного навчання, індивідуальної освітньої траєкторії розвитку учнів відповідно до їх особистісних потреб, інтересів і здібностей.

Одним із напрямків реформування сучасної освіти є розробка й впровадження профільного навчання в старшій школі, яке створюватиме сприятливі умови для врахування індивідуальних особливостей, інтересів і потреб учнів, формування у них орієнтації на той чи інший вид майбутньої професійної діяльності.

Профільна школа найповніше реалізує принцип особистісно орієнтованого навчання, що значно розширює можливості учня у виборі власної освітньої траєкторії. Наразі в Україні набуває все більшої актуальності думка, що до кожного учня варто шукати особливий підхід і сприймати як людину, спроможну самостійно вирішити, які знання для нього важливі, а які – ні. Саме такий підхід передбачає розробка індивідуальної освітньої траєкторії розвитку для кожної дитини. У сучасних умовах функціонування профільної школи, у зв'язку із упровадженням нових освітніх стандартів вбачаємо актуальним дослідження проблеми побудови індивідуальних освітніх траєкторій учнів профільної школи.

Відтак, під індивідуальною освітньою траєкторією розуміємо персональний шлях реалізації особистісного потенціалу кожного учня в освіті, його індивідуальну активність, спрямованість і зміст якої визначаються волездатністю учня як готовністю здійснювати свідомий вибір і діяти згідно етичній вольовій відповідальності.

Ми виходимо із **припущення**, що індивідуальна освітня траєкторія та її педагогічний супровід дозволять: забезпечити оволодіння учнями змістом стандартів освіти; усіляко сприяти розвитку індивідуальних здібностей учня; забезпечення оволодіння програмами з шкільних дисциплін групами учнів, які мають високий рівень навченості; забезпечити професійне самовизначення; створити необхідну основу для продовження освіти в професійній сфері, якщо:

- основою побудови індивідуальних освітніх траєкторій визначити: цінності, мотиви, норми, мету, позиції учасників освітнього процесу, форми і методи, засоби, контроль і оцінку результатів;

- у відповідності з індивідуальною освітньою траєкторією учня складати його освітню програму структуровану за такими компонентами: цільовий, змістовний, технологічний, діагностичний, організаційно-педагогічний, результативний;

- освітня діяльність щодо забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії учня буде організована поетапно.

Індивідуальні освітні траєкторії передбачають побудову освітніх програм. Підсумовуючи, слід відмітити, що розробка індивідуальних освітніх програм для учнів, з одного боку розглядається як організаційно-управлінське знання, що дозволяє реалізувати принцип особистісної орієнтації освітнього процесу через визначення умов, сприяючих досягненню учнями з різними освітніми потребами і можливостями встановленого стандарту освіти, а з іншого боку, організації освітньої діяльності, яка б забезпечувала індивідуальну освітню траєкторію учня. Перспективи подальших досліджень пов'язуємо з розробкою

теоретичних основ та методичних прийомів розробки і реалізації
індивідуальних освітніх програм учнів профільної школи.